

Datum raadsvergadering:	21 december 2011	Agenda nr.:	6b
Portefeuillehouder:	Verbraak	Registratiecode:	BC/2011-91
Onderwerp:	Wijzigingen verordeningen Wet werk en bijstand		

Aan de raad van de gemeente Roosendaal

Voorstel

Samenvatting:

De Tweede Kamer heeft op 11 oktober 2011 het wetsvoorstel tot samenvoeging van de Wet werk en bijstand (WWB) en de Wet investeren in jongeren (WIJ) aangenomen. De tekst van het wetsvoorstel is definitief en ligt momenteel bij de Eerste Kamer. Ondanks dat het wetsvoorstel nog niet is aangenomen, worden uw raad op dit moment voorstellen gedaan om tot aanpassing van de regelgeving te komen in lijn met het voorliggende wetsvoorstel, omdat de inwerkingtreding van de gewijzigde wet gepland staat op 1 januari 2012. De voorstellen betreffen met name technische wijzigingen en staan de uitvoering van de Agenda van Roosendaal dan ook niet in de weg.

Wij stellen u voor:

1. vast te stellen de Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand;
2. vast te stellen de Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand;
3. vast te stellen de Re-integratieverordening;
4. vast te stellen de Wijziging van de Re-integratieverordening 2007, conform bijgaand wijzigingsbesluit;
5. vast te stellen de Handhavingsverordening;
6. vast te stellen de Verordening cliëntenparticipatie WWB, IOAW en IOAZ;
7. vast te stellen de Verordening langdurigheidstoelage;
8. vast te stellen de Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen;
9. in te trekken conform bijgaand wijzigingsbesluit:
 - a. de Afstemmingsverordening Wet investeren in jongeren;
 - b. de Verordening toeslagen en verlagingen Wet investeren in jongeren;
 - c. de Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren.

Aanleiding

Zoals hierboven is benoemd, heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel tot samenvoeging van de WWB en de WIJ aangenomen. De WIJ wordt geïncorporeerd in de WWB. Met de aanpassingen van de WWB wil het kabinet, nog scherper dan voorheen, duidelijk maken dat werk de basis is voor zelfstandigheid. Die zelfstandigheid wil het kabinet inhoud geven door in te zetten op meer eigen verantwoordelijkheid, een meer activerend karakter van de wet, meer verplichtingen voor bijstandsgerechtigden en een nog gerichtere afbakening van de doelgroep.

Kader

Armoede- en minimabeleid

Motivering / toelichting

1. Wetsvoorstel

Het wetsvoorstel brengt voor de uitkeringsgerechtigden een aantal belangrijke wijzigingen met zich mee. Hieronder worden deze kort toegelicht.

Aanscherping gezinsbijstand en huishoudinkomenstoets

De gezinsbijstand wordt aangescherpt. Dit leidt ertoe dat gezinsleden die nu zelfstandig een uitkering hebben, straks onder de gezinsnorm vallen. Hierdoor ontstaat een financiële prikkel tot werkhervatting. Er wordt niet alleen rekening gehouden met de middelen van de aanvrager en zijn of haar partner, maar in beginsel met de middelen van alle gezinsleden. Voor 16- en 17-jarigen wordt wel een beperkte vrijlating van het inkomen ingevoerd. De regering heeft hierbij in aanmerking genomen dat de WWB rekening houdt met het kunnen delen van kosten en het als gevolg daarvan optreden van schaalvoordelen. Dit houdt in dat bloed- en aanverwanten in de eerste graad die in dezelfde woning het hoofdverblijf hebben, ook worden aangemerkt als eenheid. Een meerderjarig kind dat studeert en

wiens inkomen niet meer bedraagt dan 80% van het netto minimumloon wordt uitgezonderd. Verder kan ook een zorgbehoevend gezinslid van deze regeling uitgezonderd worden.

Het risico bestaat dat er fraude gepleegd wordt rondom woonadressen vanwege de invoering van de gezinsbijstand, om de beperkingen van de gezinsbijstand te omzeilen.

Wachtperiode van 4 weken voor jongeren

De uitwonende jongere tot 27 jaar die zich bij het UWV meldt met de intentie om ondersteuning aan te vragen, wordt verplicht eerst zelf 4 weken naar werk te zoeken en de mogelijkheden voor reguliere scholing te onderzoeken, voordat aanspraak op ondersteuning kan ontstaan. Na 4 weken kan de jongere een aanvraag indienen. De gemeente moet toetsen of de jongere aantoonbare inspanningen heeft gepleegd om werk te vinden of terug te keren naar school. Als blijkt dat dit niet het geval is, heeft dat consequenties voor de uitkering en kan het leiden tot een afwijzing van de aanvraag. Mocht recht op een uitkering bestaan, dan kan dit recht op uitkering ingaan op de dag dat de jongere zich bij het UWV heeft gemeld.

Tegenprestatie naar vermogen

In het wetsvoorstel is de mogelijkheid opgenomen om mensen met een uitkering te verplichten om onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden te laten verrichten. Deze plicht tot tegenprestatie hoeft niet direct samen te hangen met de arbeidsinschakeling. De werkzaamheden mogen niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt, tevens mogen zij niet in de weg staan aan de acceptatie van arbeid en aan re-integratie. Aan de hand van de individuele omstandigheden en de voorhanden zijnde onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden, wordt de aard, de duur en de omvang van de tegenprestatie bepaald.

Beperking verblijfsduur in het buitenland

Als gevolg van het wetsvoorstel mogen uitkeringsgerechtigden tot 65 jaar maximaal 4 weken per kalenderjaar in het buitenland verblijven en uitkeringsgerechtigden van 65 jaar of ouder, maximaal 13 weken.

Alleenstaande ouder

De WWB kent een aantal vrijlatingen van inkomsten op de uitkering. Dit betekent dat dit bedrag niet gekort zal worden op de uitkering die men ontvangt. De alleenstaande ouder met een kind tot 12 jaar kan met de nieuwe wetgeving in aanmerking komen voor een vrijlating van 12,5% van de netto-arbeidsinkomsten tot een maximum van 120 euro per maand voor maximaal 3 jaar. Daarnaast is er een vrijlating van 6 maanden voor 25% met een maximum van 187 euro per maand. Hiervoor is gekozen om een extra stimulans te geven aan de alleenstaande ouder om te gaan werken.

De ontheffing van de sollicitatieplicht voor alleenstaande ouder van kinderen tot 5 jaar in de bijstand blijft bestaan. Hierbij wordt er wel een aantekening gemaakt dat er strenger gelet moet worden op de nakoming van afspraken met de ouders die een ontheffing hebben, met het doel om ze uiteindelijk aan het werk te helpen.

Normering inkomensgrens gemeentelijk minimabeleid

Op dit moment hebben gemeenten volledig de vrijheid om te bepalen in welke mate rekening wordt gehouden met de financiële draagkracht van een uitkeringsgerechtigde. De regering heeft ervoor gekozen bij de categoriale bijzondere bijstand deze vrijheid te beperken door het gemeentelijk inkomensbeleid te normeren op maximaal 110% van het wettelijk minimumloon.

Hieronder wordt kort toegelicht wat de gevolgen zijn per type minimaregeling:

- langdurigheidstoeslag:
De gemeente hanteert momenteel al een maximale inkomensgrens van 105%. Voor deze toeslag wijzigt er niets
- categoriale bijzondere bijstand aan chronisch zieken en gehandicapten en categoriale bijstand aan 65-jarigen en ouder:
In de huidige situatie kent de gemeente voor deze beide categorieën geen formele bovengrens, maar geldt wel dat van al het inkomen boven de 100% een percentage van 35 als zogenaamde draagkracht geldt. Deze draagkracht dient men aan te wenden om de kosten bijzondere bijstand, waaronder ook de categoriale bijzondere bijstand, zelf te voldoen. In theorie kon het dus voorkomen dat iemand met een inkomen van bijvoorbeeld 130% van de bijstandsnorm toch (deels) in aanmerking kon komen voor deze categorieën van bijzondere bijstand, omdat zijn draagkracht al was opgebruikt aan andere kosten die voor bijzondere bijstand in aanmerking gekomen zouden zijn. De wetwijziging heeft tot gevolg dat alle burgers met een inkomen wat hoger is dan 110% van de bijstandsnorm niet langer recht op deze vormen van categoriale bijzondere bijstand hebben.
- categoriale bijzondere bijstand in de vorm van een collectieve aanvullende zorgverzekering;

De Centrale Raad van beroep heeft op 30 augustus 2011 een uitspraak gedaan waarin de Raad oordeelde dat een bijdrage van de gemeente in de premie van een collectieve aanvullende zorgverzekering niet is aan te merken als het verstrekken van bijzondere bijstand in de vorm van een collectieve aanvullende verzekering als bedoeld in artikel 35, zesde lid, van de wet. Dat houdt in dat de wetwijziging geen gevolgen heeft voor deze categorie. In het huidige beleid geldt een maximum norminkomen van 120%. Dit kan worden gehandhaafd.

2. Nieuwe Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen

In de wet was reeds opgenomen dat gemeenten bevoegd zijn om bijzondere bijstand te verlenen aan uitkeringsgerechtigden voor de kosten in verband met maatschappelijke participatie van kinderen die onderwijs of een beroepsopleiding volgen.

Als reactie op een motie ten aanzien van het financieel afrekenen van gemeenten die onvoldoende bijdragen om het aantal kinderen uit arme gezinnen dat maatschappelijk niet meedoet om financiële redenen, heeft de regering voorgesteld om gemeenten te verplichten regels te stellen voor deze categoriale bijzondere bijstand. Het doel is dat kinderen in hun kansen en mogelijkheden tot ontwikkeling niet worden belemmerd door de slechte financiële positie van de ouders. In de voorgestelde verordening is opgenomen wat onder maatschappelijke participatie wordt verstaan en hoe dit recht op categoriale bijzondere bijstand geëffectueerd kan worden.

In relatie tot de langdurigheidstoeslag wordt voor deze vorm van categoriale bijzondere bijstand een inkomensgrens van 105% voorgesteld.

Deze nieuwe verordening treedt in werking op de dag dat ook de nieuwe WWB in werking treedt.

3. Aanpassing gemeentelijke WWB-verordeningen

De verordeningen ten aanzien van de WWB dienen, aan de hand van de tekst van het wetsvoorstel, aangepast te worden. Ook deze wijzigingen treden pas in werking wanneer de nieuwe WWB in werking treedt. De onderliggende beleidsregels worden tevens gewijzigd.

Hieronder wordt per verordening kort toegelicht welke wijzigingen het betreft.

a. Afstemmingsverordening

In de wet is de plicht tot tegenprestatie opgenomen. Daarnaast hebben jongeren tot 27 jaar de plicht om mee te werken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak. Indien niet aan deze verplichtingen wordt voldaan, kan een maatregel opgelegd worden.

Verder is er een artikel ten aanzien van de bijzondere bijstand opgenomen (artikel 15). Dit is naar aanleiding van meerdere uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. De Raad heeft bepaald dat wanneer de gemeente een maatregel toepast, dit altijd een basis in de verordening moet hebben.

De bovengenoemde wijzigingen leiden, naast de noodzakelijke technische wijzigingen, tot aanpassing van de Afstemmingsverordening.

b. Re-integratieverordening

Deze verordening wordt met name technisch aangepast. De verordening blijft vrij breed inzetbaar, aangezien de beleidskeuzes nader vastgelegd worden in aanvullende beleidsregels.

De ontheffingen voor bepaalde doelgroepen zijn scherper weggezet in de verordening met een beperking van de alleenstaande ouders met kinderen tot 5 jaar en de personen die de zorg hebben voor een zorgbehoevend gezinslid voor minimaal 10 uur per week. Verder is er een duidelijk onderscheid gemaakt in het doel en de inzet van de verschillende voorzieningen (maatschappelijke participatieplaats, proefplaatsing, leerwerkplek en werkactiveringsplaats).

Tenslotte is het artikel over Wiw-ID (artikel 26) in zijn geheel aangepast om de volledige afbouw van de gesubsidieerde arbeid mogelijk te maken. Dit is conform het door uw raad aangenomen besluit ombuigen gesubsidieerde arbeid d.d. 21 april 2011.

Aangezien niet vaststaat dat de wetwijziging ook met ingang van 1 januari 2012 in werking treedt, is tevens een besluit tot wijziging van de huidige Re-integratieverordening 2007 bijgevoegd. Hierdoor wordt geborgd dat met ingang van januari in elk geval gestart kan worden met de afbouw van gesubsidieerde arbeid.

c. Verordening toeslagen en verlagingen

Vanwege de invoering van het begrip 'gezin' en 'gezinsnorm' dient deze verordening technisch gewijzigd te worden. Daarnaast was het noodzakelijk om een artikel van de Verordening toeslagen en verlagingen Wet investeren in jongeren te borgen in de Verordening voor de WWB.

d. Verordening Langdurigheidstoeslag

Deze verordening is technisch gewijzigd, wegens de invoering van de gezinsnorm.

e. Verordening clientenparticipatie en Handhavingsverordening

Beide verordening dienen gewijzigd te worden vanwege het vervallen van de WIJ. Dit betreft slechts redactionele wijzigingen.

4. WIJ-verordeningen

De WIJ komt te vervallen wanneer de nieuwe WWB in werking treedt. Hiermee vervalt de wettelijke grondslag van de gemeentelijke verordeningen ten aanzien van de WIJ. Het betreft de Afstemmingsverordening Wet investeren in jongeren, de Verordening toeslagen en verlagingen Wet investeren in jongeren en de Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren. De wet regelt het overgangsrecht, aangezien de jongeren vanaf inwerkingtreding van de nieuwe wet onder de WWB vallen. Wij stellen voor dat uw raad deze verordeningen intrekt.

Doel en evaluatie

Te voldoen aan de wettelijke plicht tot het stellen van regels bij verordening ten aanzien van de WWB en het aanpassen van de gemeentelijke regelgeving aan het wetsvoorstel.

Financiële aspecten en consequenties

Voor de uitvoering van de Wet werk en bijstand krijgt de gemeente van het Rijk jaarlijkse twee budgetten (z.g. I-deel voor de betaling van de bijstandsuitkeringen en W-deel voor de financiering van de re-integratietrajecten).

Medio oktober 2011 heeft het Ministerie van SZW onze gemeente geïnformeerd over de Rijksmiddelen voor 2012. De Rijksvergoeding 2012 voor het I-deel bedraagt 5.705.635,- euro en voor het W-deel: 2.702.810,- euro.

Omdat de gemeente streeft naar een uitvoering van de WWB binnen de door het Rijk ter beschikking gestelde middelen dienen de uitkerings- en re-integratiekosten binnen deze financiële kaders te blijven.

Communicatie

De nieuwe verordeningen worden afgekondigd in het Gemeenteblad en gepubliceerd in de Roosendaalse Bode en op de website.

De huidige klanten van de WWB en WIJ worden middels een nieuwsbrief geïnformeerd over de wijzigingen. De klanten die onder het overgangsrecht vallen ontvangen een gewijzigde beschikking. Intern worden de uitvoerende medewerkers geïnformeerd en geïnstrueerd over de wijzigingen.

Bijlagen

1. Conceptbesluiten:
 - a. Concept Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand;
 - b. Concept Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand;
 - c. Concept Re-integratieverordening;
 - d. Besluit tot wijziging van de Re-integratieverordening 2007.
 - e. Concept Handhavingsverordening;
 - f. Concept Verordening cliëntenparticipatie WWB, IOAW en IOAZ;
 - g. Concept Verordening langdurigheidstoeslag;
 - h. Concept Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen;
 - i. Intrekkingsbesluit WIJ-verordeningen
2. Huidige regelgeving:
 - a. Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand d.d. 27 december 2005 laatstelijk gewijzigd d.d. 10 februari 2011;
 - b. Afstemmingsverordening Wet investeren in jongeren d.d. 7 oktober 2010;
 - c. Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand d.d. 7 oktober 2010;
 - d. Verordening toeslagen en verlagingen Wet investeren in jongeren d.d. 7 oktober 2010;
 - e. Re-integratieverordening 2007 d.d. 27 juni 2007;
 - f. Handhavingsverordening d.d. 8 juli 2010;
 - g. Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren d.d. 7 oktober 2010;
 - h. Verordening cliëntenparticipatie WWB, WIJ, IOAW en IOAZ d.d. 7 oktober 2010;
 - i. Verordening langdurigheidstoeslag d.d. 28 mei 2009, inclusief bijbehorende toelichting.
3. Raadsbesluit ombuigen gesubsidieerde arbeid d.d. 21 april 2011

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

Datum raadsvergadering:	21 december 2011	Agenda nr.:	6b
Portefeuillehouder:	Verbraak	Registratiecode:	BC/2011-91
Onderwerp:	Wijzigingen verordeningen Wet werk en bijstand		

De raad van de gemeente Roosendaal,

- Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders.
- Gelet op het advies van de raadscommissie (in te vullen door de griffie) d.d. (in te vullen door de griffie).

Besluit:

1. vast te stellen de Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand;
2. vast te stellen de Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand;
3. vast te stellen de Re-integratieverordening;
4. vast te stellen de Wijziging van de Re-integratieverordening 2007, conform bijgaand wijzigingsbesluit;
5. vast te stellen de Handhavingsverordening;
6. vast te stellen de Verordening cliëntenparticipatie WWB, IOAW en IOAZ;
7. vast te stellen de Verordening langdurigheidstoelage;
8. vast te stellen de Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen;
9. in te trekken conform bijgaand wijzigingsbesluit:
 - a. de Afstemmingsverordening Wet investeren in jongeren;
 - b. de Verordening toeslagen en verlagingen Wet investeren in jongeren;
 - c. de Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van (in te vullen door de griffie).

De griffier,

De voorzitter,